

את מי רואים בטלוויזיה ולמה רק אותם?

נכיר מרכיב אחד מן "המרכיבים השקופים" בעיצוב החברה שלנו זה – את מי מראים לנו בטלוויזיה? ונבין למה ואיך ניתן להתמודד עם זה

חלק א'

מטרה: היכרות עם "המרכיב השקוף" בעיצוב החברה שלנו בצורה פשוטה ומילולית

- שלומי חתוכה סרטון בעלי חיים

<https://www.youtube.com/watch?v=8zANOBQuVrc>

דיון:

- אז מה שלומי חתוכה אומר לנו?
- שמתם לב לזה עד עכשיו?
- איך לדעתכם זה משפיע עלינו ועל החברה? איזה דימויים נוצרים לנו בראש?
- יש עם זה בעיה? מהי?

חלק ב'

מטרה: ניחשף לדמויות חברתיות נוספות שמנסות להוסיף ייצוגים נוספים בתקשורת ובמדיה.

נגיד לחניכים מספר שמות של מפורסמים (לא מקריאים את הסוגריים) ונשאל אותם האם מישהו מהשמות האלו מוכר להם:

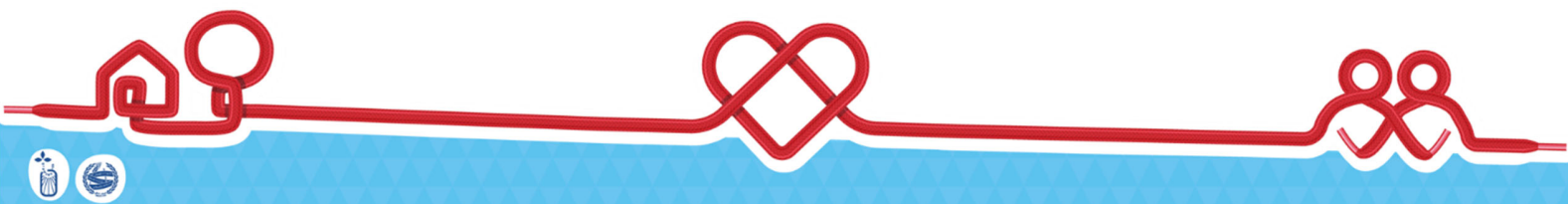
- ברהנו טגניה (עיתונאי כתב חדשות)
- עדי קיסר (משוררת ישראלית)
- ארז ביטון (משורר וסופר ישראלי)
- שלומי חתוכה (עיתונאי וכתב חדשות)
- טהוניה רובל (יוצאת האח הגדול)

מספרים לחניכים שכל אותם מפורסמים פועלים במטרה להרחיב את התקשורת ולהציג בפנינו ייצוגים נוספים (מזרחים, אתיופים וכו..), ולצמצם את תופעת הגזענות שבאה לידי ביטוי באותה מדיה.

נחלק את הקבוצה לקבוצות קטנות וכל קבוצה תקבל כרטיסייה עם סיפור חייו של אותו בנאדם ותצטרך לספר לשאר הקבוצה מי הוא ומה מיוחד בו. (הסיפורים מצורפים בסוף הפעולה)

במידה והקבוצה קטנה מידי מחלקים לזוגות או ליחידים ופועלים אותו דבר. לאחר מכן נראה לחניכים את הסרטון של עדי קיסר, "אני המזרחית".

<https://www.youtube.com/watch?v=9wgtQwas4nc>

דיון:

- מה אתם מבינים ממה שעדי קיסר מנסה להגיד?
- איזה חוויה מתוארת מהקטע שירה מדוברת שלה?
- שלומי חתוכה אומר בסרטון שהסיבה לזה היא שמירה על יחסי הכוחות בחברה, אתם מסכימים איתו? איזה יחסי כוחות קיימים?

חלק ג'

מטרה: נראה דוגמא להתמודדות עם התופעה הזו וניצור עבור החניכים דימוי שיש תקווה לשינוי ושזה אחריות שלנו – העם

נראה לחניכים סרטון של שלומי חתוכה – "המשמר המזרחי | שלומי חתוכה מפרגן למשרדי הפרסום על השיפור בייצוג השחומים"

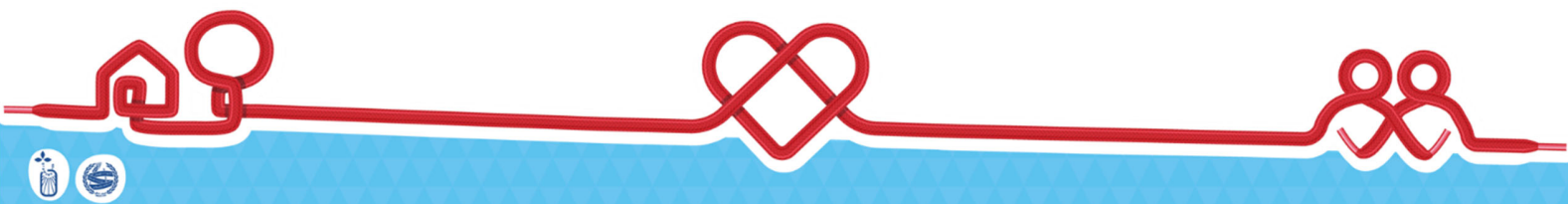
<https://www.youtube.com/watch?v=BoKBL8j0TXU>

דיון:

- מה החשיבות של שלומי חתוכה והמשמר המזרחי?
- חשוב להגיד כי זוהי קבוצה אזרחית, כלומר חבורה של אנשים שהחליטו שזה חשוב להם והם עוסקים בזה, אף אחד לא אמר להם ואין חובה שהדבר הזה יקרה – נטו מעורבות חברתית של אנשים שחיים בחברה שלנו
- על מי האחריות לדאוג לצמצום הפערים בחברה (לדוגמא על ידי דאגה לייצוג שוויוני של מגזרים וקבוצות בחברה הישראלית)?

סיכום:

עלינו לזכור בכל עת ועת שאנחנו לא לבד. אנו חלק ממכלול כולל של קבוצות, אנשים ותרבויות וכל אחת מהן רוצה את הזכות להתבטא ולהיות בולטת. עלינו להוריד את המגננות והפחדים שלנו מ-'השונה' ולאפשר לעצמנו להכיר את מי שנמצא מסביבנו. בכך, נאפשר לכל אוכלוסייה את הזכות שלה להיות 'שם'. אנחנו חברה מגוונת מאוד ועד שדבר זה לא יבוא לידי ביטוי גם בתקשורת ובפרסומות שאנו רואים, לא נוכל באמת לחיות בין שווים.

ברהנא טגנינה נולד בארץ ישראל בשנת 1981 ובגיל 11 עלה לארץ עם הוריו ואחותו. הוא התגורר במרכז קליטה בערד ונמו אתיופים רבים חווה גזענות רבה בארץ. הוא התנדב בעמותת טבקה, הפועלת לקידום יוצאי אתיופיה בארץ, ונאבקת בגילויי גזענות ואפליה כלפי בני העדה הוא בעל תואר ראשון במשפטים ובמנהל עסקים. בשנת 2008 החל לעבוד בחברת החדשות של ערוץ 2, והוא משמש שם ככתב לענייני פלילים. ברהנא הביא לחשיפה של סיפורי מפתח ויצר לעצמו מעמד של כתב 'מהשורה הראשונה', כזה שאי אפשר להתעלם ממנו כלל.

טהוניה רובל דוגמנית ומנחת טלוויזיה ישראלית, נולדה בארץ ישראל בשנת 1988 למשפחה בת 13 ילדים. בגיל 3 עלתה עם משפחה לארץ והתגוררה בירושלים.

בנעוריה שינתה את שמה ל**מיכל** כדי להשתלב יותר טוב בחברה הישראלית. ((שם שלא שמרה לעצמה בחייה הבוגרים

בשנת 2013 השתתפה בתוכנית 'האח הגדול' שם זכתה במקום הראשון ובפרס כספי של מיליון שקלים.

בשנת 2017 הופיעה בתוכנית הכוכב הבא, במטרה להעלות את המודעות על הגזענות הרבה כלפי האוכלוסייה האתיופית.

שלומי חתונה משורר, מורה למתמטיקה ופעיל חברתי מהבולטים בארץ. נולד ברמת גן לפני 37 שנים. שלומי נולד למשפחה מזרחית ממוצא תימני הצטרף לצוות הכתבים של ערוץ כאן. שם הוא מגיש קטעים ותוכניות על היחס של התקשורת כלפי האוכלוסייה המזרחית. הוא מרבה לדבר על האופן שבו המזרחים מיוצגים (כלא שוויים) ועל האפליה הסמויה המאוד גלויה שנוצרה עקב כך.

בנוסף הוא חלק מהמקימים של עמותת עמ"ם – עמותת המאגדת עדויות בפרשת חטיפת ילדי תימן. המזרח והבלקן

עדי קיסר משוררת ישראלית מזרחית גאה, נולדה בירושלים, למשפחה בת 4 ילדים ממוצא תימני. משפחת אמה עלתה לארץ בשנות ה-50 ומשפחת אביה עלתה בשנת 1882, מהעליות הראשונות לארץ קיסר חוותה עלבונות רבים במהלך כל ילדותה על רקע צבע עורה, ולפיר הרגישה ממעמד נמוך. במהלך שירותה הצבאי פיתחה תודעת זהות מזרחית דבר אשר ביסס את תפיסתה היום.

מלבד שירים רבים שכתבה היא ייסדה ערב הקראת שירה שנקרא "ערס פואטיקה" – ערב בעל אופי מזרחי, בדומה לחאפלה.

ארז ביטון משורר ישראלי, נולד באלג'יריה בשנת 1941. בגיל 8 עלה לארץ יחד עם משפחתו לארץ. הגיע לרעננה למעברה ומשם עברה משפחתו ללוד. בגיל 11 שיחק עם רימון יד שמצא אשר התפוצץ בידו. דבר זה הביא לעיוורונו ולקטיעת ידו השמאלית.

עקב כך, עבר בבית חינוך לעיוורים בירושלים. הוא בעל תואר בעבודה סוציאלית ותואר שני בפסיכולוגיה שיקומית.

ביטון נחשב מהיוצרים הראשונים שהביאו את "הקול המזרחי". שיריו נוגעים רבות בחווית העלייה לארץ, במאבק התרבות המזרחית להיות חלק מפסיפס התרבות בישראל, וביחס שמקבלים המזרחים ככאלו שנדחקו לשוליים.